

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 342/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. M., Ž., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. J. M. & JUDr. M. K., s. r. o., Ž., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžso/19/2009 z 27. januára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júna 2010 doručená sťažnosť JUDr. J. M., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. J. M. & JUDr. M. K., s. r. o., Ž., konajúcou

prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. M. K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžso/19/2009 z 27. januára 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina, „... ktorým rozhodla, že navrhovateľovi JUDr. J. M. ... dňa 31.12.2007 nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie ako samostatne zárobkovo činnnej osobe z dôvodu, že navrhovateľovi na základe zmeny činnosti výkonu advokácie (navrhovateľ zmenil formu výkonu advokácie na výkon advokácie podľa § 12 písm. e) zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii v platnom znení) nezaniká účasť na sociálnom poistení ako samostatne zárobkovo činnnej osobe, keďže podľa názoru Sociálnej poisťovne zmenou formy výkonu advokácie nezaniká postavenie advokáta ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení a ani povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b) zákona o sociálnom poistení, pretože advokátovi nezaniklo oprávnenie na výkon činnosti.“

Na základe odvolania sťažovateľa Sociálna poisťovňa, ústredie, potvrdila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „súd prvého stupňa“) rozsudkom sp. zn. 21 Sn/7/2008 z 2. decembra 2008 potvrdil na základe žaloby sťažovateľa rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, pričom napadnuté rozhodnutie správnych orgánov považoval „za vecne správne, stotožnil sa s právnym názorom správnych orgánov, že advokát bez ohľadu na to, ako výkon advokácie vykonáva, je považovaný za samostatne zárobkovo činnnú osobu podľa § 5 písm. c) zákona o sociálnom poistení.“

V poslednom stupni rozhodol na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Sžso/19/2009 z 27. januára 2010, ktorým napadnutý rozsudok súdu

prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. „Najvyšší súd SR stručne a stroho vo svojom odôvodnení skonštatoval, že dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu (navrhovateľa) nie je možné vyhovieť. Stručne zdôraznil, že správne orgány, ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobcovi, ktorý sa stal spoločníkom a zároveň konateľom v spoločnosti s ručením obmedzeným poskytujúcej advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii, nezaniklo zákonné povinné sociálne poistenie ako SZČO podľa § 21 zákona o sociálnom poistení. Najvyšší súd SR ako odvolací súd stručne vyjadril svoj názor, že existencia oprávnenia advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti podmienená jeho zápisom v Zozname advokátov vedenom SAK až do času, kedy advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za SZČO pre potreby zákona o sociálnom poistení. Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii...

Podľa názoru navrhovateľa Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, č. k. 4Sžso/19/2009 zo dňa 27.01.2010 bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces tak, ako je toto deklarované v Ústave, článok 46 ods. 1, článok 48 ods. 2, a tak ako je jeho základný rámec koncipovaný v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to konkrétne čiastkové právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktorým dochádza ku skutočnej realizácii práva na súdnu ochranu a ku garancii základnej právnej istoty.“

V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje ďalej na judikatúru ústavného súdu (nálezy II. ÚS 78/05, I. ÚS 222/03, II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03) a na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Helle v. Fínsko.

Za porušenie základného práva na súdnu ochranu považuje sťažovateľ skutočnosť, že z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu „... nie je zrejмый obraz obsahu základného sporu medzi účastníkmi konania...“, odôvodnenie „... je nedostatočné a v rozpore s právom na spravodlivý proces, absentujú v ňom elementárne prvky pri tvorbe súdneho odôvodnenia, teda presvedčivosť, zrozumiteľnosť a jasnosť.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako čiastkové právo práva na spravodlivý súdny proces je jednak základný nástroj pre objasnenie toho, prečo súd rozhodol tak, ako

rozhodol, ale zároveň má významný výchovný charakter, čím citované rozhodnutie Najvyššieho súdu, ktorým podľa názoru navrhovateľa boli porušené jeho základné práva, nie je charakteristický a keďže ide o rozhodnutie súdu vyššej inštancie, ktoré by malo mať vplyv na ďalšiu súdnu prax a predvídateľnosť súdnych rozhodnutí v obdobných veciach, ako aj informáciu pre zákonodarcu o možných problémoch spätých s právom de lége lata, absencia týchto charakteristických črt je zásadným porušením článku 46 ods.1, článku 48 ods. 2 Ústavy SR.

Občiansky súdny poriadok síce priznáva odvolaciemu súdu možnosť vyhotoviť akési skrátené odôvodnenie, ak potvrdzuje prvostupňový rozsudok, keď sa v plnom rozsahu s ním stotožňuje, ale ani v tomto prípade by sa podľa názoru navrhovateľa odvolací súd nemal uchýľovať k arbitrárnosti vlastného odôvodnenia.“.

Sťažovateľ „vytkol“ najvyššiemu súdu, že sa nezaoberal dôvodmi jeho odvolania.

Sťažovateľ ďalej namieta, že rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 14 dohovoru, pretože najvyšší súd v dvoch obdobných veciach rozhodol rozdielne.

„Najvyšší súd SR Rozsudkom, č. k. 1 Sžso/7/2009 zo dňa 30.03.2010 v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne Ústredie na odvolanie žalobcu JUDr. J.J. proti Rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 10.09.2009, č. k. 26S/4/2009 rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu zmenil a rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne Ústredie v spojitosti s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Sám Najvyšší súd SR sa v závere svojho rozhodnutia, v ktorom rozhodol inak, ako v prípade navrhovateľa, napriek obdobnému skutkovému základu, konštatoval zánik poistenia SZCO u konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným poskytujúcej právne služby i v prípade, ak nedošlo k vyčiarknutiu zo Zoznamu advokátov vedenom SAK v Bratislave.“

V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na rozhodnutie ESLP Beian v. Rumunsko a na judikatúru ústavného súdu (nálezy II. ÚS 159/07, III. ÚS 320/05, IV. ÚS 88/07,

IV. ÚS 14/07, PL. ÚS 36/95, I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, mutatis mutandis PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 192/06).

„Podľa názoru navrhovateľa Najvyšší súd SR v rozsudku 4Sžso/19/2009 zo dňa 27.01.2010, ktorým bolo porušené právo navrhovateľa na spravodlivý súdny proces a na súdnu ochranu, neuniesol bremeno argumentácie, teda neuviedol dostatočné a presvedčivé dôvody pre odklon od inej judikatúry.“

Na základe týchto dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil nálezom:

„Najvyšší súd SR Rozsudkom, č. k. 4Sžso/19/2009 zo dňa 27.01.2010, právoplatným dňa 06.04.2010 porušil právo JUDr. J. M., bytom Ž., na súdnu a inú ochranu a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v článku 46 ods. 1, 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zákaz diskriminácie podľa čl. 47 ods. ods. 3 Ústavy SR a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd zrušuje Rozsudok Najvyššieho súdu SR, č. k. 4Sžso/19/2009 zo dňa 27.01.2010, právoplatný dňa 06.04.2010 a vec vracia Najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Zároveň ukladá Najvyššiemu súdu SR trovy právneho zastúpenia JUDr. J. M. na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. J. M. & JUDr. M. K., s. r. o. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom a rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

1. Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd aplikujúc judikatúru ESLP vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj judikatúru vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je v zásade oprávnený a povinný preskúmať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných

slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru ESĽP, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, čo však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa záverov ESĽP možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Súčasťou základného práva na súdnu ochranu je aj právo na odôvodnenie zodpovedajúce zákonu, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), a táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní v rozsahu, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 211 ods. 2 OSP). Odlišnú úpravu k § 157 ods. 2 OSP pre odvolacie konanie obsahuje § 219 ods. 2 OSP podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní teda nemá odpovedať na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedené ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku zamedzuje, aby v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu dochádzalo k zbytočnému kopírovaniu obsahu podaní a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré je účastníkom už známe a umožňuje,

aby sa odvolací súd sústredil len na podstatnú argumentáciu aj prostredníctvom odbornej literatúry a judikatúry (pozri dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov – parlamentná tlač č. 642 z 21. mája 2008 k bodu 120 osobitnej časti dôvodovej správy). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 331/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku podrobne zaoberal otázkou, či advokát, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 12 ods. 1 písm. e) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, má status samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). V druhej rovine sa zaoberal otázkou, či osobe, ktorá vykonáva činnosť advokáta, zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b) zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd sa v plnej miere stotožnil s dôvodmi, ktoré uviedol v rozsudku súd prvého stupňa a aplikujúc § 219 ods. 2 OSP odkazuje vo svojom rozsudku na tieto dôvody. Na zdôraznenie správnosti týchto dôvodov doplnil ďalšie dôvody týkajúce sa vymedzenia pojmu samostatne zárobkovo činnnej osoby a tiež postavenia advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti.

V tejto súvislosti najvyšší súd konštatoval:

„Podľa názoru odvolacieho súdu existencia oprávnenie advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za SZČO pre potreby zákona o sociálnom poistení. Z

uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b/ a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b/ a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení.

Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. A práve vymedzenie SZČO podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Navyše § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r. o. a účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb jednotlivých spoločníkov a konateľov, ktorým -môžu byť len advokáti, a ktorých účasť v spoločnosti zaniká vyčiarknutím zo zoznamu advokátov, v skutočnosti stratou oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací sud dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne významnými námietkami navrhovateľa. “

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za akt svojvôle, a nie je zjavne neodôvodnené, poskytnutý výklad relevantných ustanovení právnych predpisov je logický. Odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa dáva odpoveď na všetky podstatné prvky predmetu konania, pričom najvyšší súd sa zaoberal aj námietkami sťažovateľa v odvolaní („.... v zásade boli zhodné s námietkami, ktoré navrhovateľ uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa....“). Postup najvyššieho súdu pri odôvodnení svojho rozhodnutia neindikuje porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pokiaľ ide o odkaz sťažovateľa na rozhodnutie ESLP vo veci Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997 č. 157/1996/776/977, ústavný súd poukazuje na to, že predmetné rozhodnutie vychádza z rozhodnutia vo veci Ruiz Torija proti Španielsku v tom, že okolnosti prípadu rozhodujú o tom, či súd v konkrétnej veci splnil povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, ktorá je súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V predmetnej veci Helle proti Fínsku ESLP prihliadnuc na okolnosti prípadu konštatoval, že všeobecný súd, ktorý poskytol stručné dôvody, a to len odkazom na dôvody orgánov, ktorých rozhodnutia preskúmaval, neporušil povinnosť spravodlivého konania, pretože z postupu súdu vyplynulo, že preskúmaniu odvolania venoval plnú pozornosť (čo bolo zrejmé napr. z toho, že pred rozhodnutím vyzval účastníkov, aby sa k veci písomne vyjadrili).

Aplikujúc uvedené závery ESLP, ústavný súd konštatuje, že ani vzhľadom na tieto okolnosti sa nejaví, že by najvyšší súd svojím postupom porušil základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že odvolacie dôvody sťažovateľa boli tie isté, ako v konaní pred súdom prvého stupňa, ktorými sa tento súd zaoberal, okrem toho pridal ďalšie relevantné dôvody na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia a tiež odporkyňu vyzval na vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa. Z týchto okolností je zrejmé, že najvyšší súd napriek stručným dôvodom aplikujúc § 219 ods. 2 OSP preskúmaniu odvolania sťažovateľa venoval patričnú pozornosť.

Relevantná judikatúra ústavného súdu, ktorú sťažovateľ v sťažnosti uvádza, nie je v rozpore so záverom ústavného súdu v tejto veci.

Okrem toho ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, resp. práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka

konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie týchto práv (I. ÚS 3/97).

2. Sťažovateľ v sťažnosti tiež namieta, že došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 14 dohovoru tým, že najvyšší súd v dvoch obdobných veciach rozhodol odlišne. Sťažovateľ namieta rozpor sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžso/19/2009 z 27. januára 2010 s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžso/7/2009 z 30. marca 2010.

V tejto súvislosti ústavný súd už rozhodol, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd konštatuje, že námietka sťažovateľa v tomto bode je neopodstatnená z dôvodu, že sťažnosťou napadnutý rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžso/19/2009 je časovo skorším rozsudkom ako rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžso/7/2009. Najvyšší súd vo veci sp. zn. 4Sžso/19/2009 rozhodol rozsudkom 27. januára 2010, zatiaľ čo vo veci sp. zn. 1 Sžso/7/2009 rozhodol 30. marca 2010. Z toho dôvodu najvyšší súd v konaní sp. zn. 4 Sžso/19/2009 nemohol prihliadnuť na časovo neskorší rozsudok v konaní sp. zn. 1 Sžso/7/2009 a nemohol sa ani argumentačne vysporiadať s prípadne odlišnými právnymi závermi. Z uvedeného je zrejmé, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Sžso/19/2009 z 27. januára 2010 nemohol porušiť označené základné právo sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru.

Pokiaľ ide o rozsudok ESĽP *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. decembra 2007, ESĽP konštatoval, že k rozdielnej judikatúre najvyššej súdnej inštalácie došlo z dôvodu, že „*neexistoval mechanizmus spôsobilý zaistiť koherentnosť judikatúry...*“ (odsek 36). Poukázal tiež na to, že rozdiely v judikatúre „*sú inherentným dôsledkom každého súdneho*

systemu...“ (odsek 63), pričom úlohou najvyššej súdnej inštancie je odstrániť vzniknuté protirečenia (odsek 37). V tejto veci európsky súd rozhodol, že došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak zdôraznil, že „problém, ktorý sa vyskytuje v tomto prípade, spočíva nielen v judikatúrnych rozporoch, ... ale najmä v zlyhaní najvyššieho kasačného súdu ako regulátora konfliktov.“ (odsek 63).

Z rozsudku ESĽP *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštancie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. Pre posúdenie, či rozdielnou judikatúrou najvyššej súdnej inštancie došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, je preto rozhodujúce, či vnútroštátne právo obsahuje mechanizmus zaisťujúci koherentnosť judikatúry a či príslušný orgán tento mechanizmus fakticky a riadne využíva.

Právny poriadok Slovenskej republiky upravuje mechanizmus zabezpečujúci koherentnosť judikatúry v § 22 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Tento mechanizmus spočíva v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu.

Hodnotenie toho, či najvyšší súd mechanizmus podľa § 22 zákona o súdoch fakticky a riadne využíva, bude v každej skupine prípadov rozdielnej judikatúry závislé od konkrétnych okolností, spravidla bude potrebné zohľadniť predmet konaní, ich skutkovú a právnu náročnosť a z toho vyplývajúce primerané časové obdobie na uplatnenie mechanizmu podľa § 22 zákona o súdoch.

V tomto konkrétnom prípade ústavný súd nehodnotil, či rozdielnou judikatúrou najvyššieho súdu došlo k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda v zásade nehodnotil, či najvyšší súd fakticky a riadne využil mechanizmus zabezpečujúci koherentnosť judikatúry z dôvodu, že sťažovateľ namieta konflikt sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžso/19/2009 s časovo neskorším rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžso/7/2009.

V tejto súvislosti ústavný súd tiež poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona o súdoch [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] patrí najvyššiemu súdu (m. m. I. ÚS 17/01, I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že namietaným rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 dohovoru. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2010